

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

PRINSENLAAN 80

TE GROENEGAN

GEMEENTE DE BILT

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Prinsenlaan 80 te Groenekan in de gemeente De Bilt

Opdrachtgever	Het Koningsbed bv Prinsenlaan 80 3737 MJ Groenekan
Project	DBT.KON.ECO1
Rapportnummer	11116369
Status	Eindrapportage
Datum	12 januari 2012
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. K. Wopereis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	1
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	2
3.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
4.	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	3
4.1	Inleiding	3
4.2	Flora- en faunawet.....	3
4.3	Algemene zorgplicht	5
4.4	Gebiedsbescherming.....	5
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
5.1	Vogels	5
5.2	Vleermuizen	6
5.3	Overige zoogdieren	7
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	8
5.5	Libellen en dagvlinders	9
5.6	Vaatplanten.....	10
5.7	Gebiedsbescherming.....	10
6.	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	11

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Luchtfoto onderzoekslocatie
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid
5. - Tekening toekomstige situatie

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Het Koningsbed bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Prinsenlaan 80 te Groenekan in de gemeente De Bilt.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en gemeente De Bilt (contactpersoon de heer D. van Beek) bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 4 hectare) ligt aan de Prinsenlaan 80, circa 1,5 kilometer ten noordoosten van de kern van Groenekan, in de gemeente De Bilt (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 32 C (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 140.300, Y = 461.380.

De onderzoekslocatie betreft een voormalig agrarisch perceel (rundveehouderij). In de huidige situatie vindt er geen agrarische bedrijvigheid meer plaats, en is de onderzoekslocatie deels in gebruik genomen als hotel. Het zuidelijk deel van de onderzoekslocatie is bebouwd met een rundveestal, een woonhuis en een hotel. De rundveestal is tot ongeveer een half jaar geleden in gebruik geweest. Het noordelijk deel van de onderzoekslocatie is in gebruik als agrarisch grasland. Met name in het zuidelijk deel van de onderzoekslocatie is groen aanwezig in de vorm van hagen, sierbeplanting, struweel, ruigtes en bomen (onder andere eik en wilg).

De zuidzijde van de onderzoekslocatie grenst aan de Nieuwe Weteringsweg. Ten oosten van de onderzoekslocatie is een waterloop gelegen, voorzien van een houtwal aan de zijde van de Prinsenlaan. De noord- en westzijden van de onderzoekslocatie grenzen aan agrarische graslandpercelen.

3. ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldbezoek is afgelegd op 14 december 2011. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn toegankelijke gegevens van de provincie Utrecht geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

4. TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

4.2 Flora- en faunawet

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria.

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstoring werkt. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden.

In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

4.3 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.4 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

Tijdens het veldbezoek zijn rond de bebouwing en in de struiken enkele huismussen waargenomen. De rundveestal is voorzien van een golfplatendak. Onder de golfplaten zijn geen nestresten aangetroffen van huismus. De huismussen op de onderzoekslocatie hebben naar verwachting, en op aangeven van de eigenaar, grotendeels hun nesten onder de dakpannen van de woning. Tevens biedt het hotel door het voorkomen van ruimte onder de dakpannen nestgelegenheid voor huismus. Het groen op en rondom de onderzoekslocatie wordt door huismussen gebruikt om te schuilen en naar verwachting wordt het tevens gebruikt als gezamenlijke slaapplaats. Doordat de onderzoekslocatie natuurlijk wordt ingericht, en het erf landschappelijk wordt ingepast blijven er voor huismus in de toekomstige situatie schuil en slaapplaatsen aanwezig. Door de afwezigheid van nesten in de te slopen rundveestal en in het te verwijderen groen is er geen sprake van verstoring ten aanzien van huismus. Om een mogelijke verstoring van een broedgeval van huismus ter plaatse van het hotel te voorkomen wordt geadviseerd om de werkzaamheden aan het hotel buiten het broedseizoen uit te voeren.

De bomen op en rond de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten van broedvogels; deze zijn niet aangetroffen. De bomen bieden, gelet op de structuur, geen geschikt habitat voor jaarrond beschermde broedvogelsoorten als ransuil en sperwer.

Voor uilensoorten als steenuil en kerkuil geldt dat de rundveestal niet veel verblijfsmogelijkheden biedt. De te slopen stal bevat onder andere geen ruimtes onder de nokken, waar steenuil vaak gebruik van maakt als nestplaats. Tijdens het veldbezoek is gezocht naar sporen, zoals braakballen, uitwerpselen of ruiveren van steen- of kerkuil. Er zijn geen indicaties dat een van de soorten van de onderzoekslocatie gebruik maakt als vaste rust- of verblijfplaats. Overtredingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn niet aan de orde, daarbij geldt voor huismus dat de werkzaamheden aan het hotel buiten het broedseizoen dienen te worden uitgevoerd.

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

De broedvogels die onder de beschermingscategorie 5 vallen zijn voornamelijk hollenbroeders. Maar ook soorten als ekster, huiszwaluw, boerenzwaluw en zwarte roodstaart zijn onder bepaalde gevallen jaarrond beschermd en vallen onder deze beschermingscategorie. Of er sprake is van jaarronde bescherming is onder andere afhankelijk van het voorkomen van grote aantallen en de aanwezigheid van voldoende alternatieve nestgelegenheid in de omgeving. In de te slopen rundveestal kunnen ervogels als zwarte roodstaart en witte kwikstaart nestgelegenheid vinden vanwege het voorkomen van openingen en nisjes. In de omgeving zijn voor de soorten naar verwachting voldoende alternatieve nestmogelijkheden in omliggende agrarische erven. Er zijn in de rundveestal geen nestresten aangetroffen van boerenzwaluw. Aan het woonhuis is een oud nest(rest) van huiszwaluw aangetroffen. Volgens de eigenaar broedt de soort er al enkele seizoenen niet meer.

De bomen op de onderzoekslocatie gecontroleerd op aanwezigheid van holtes. Deze zijn niet aangetroffen. Er zijn verder geen aanwijzingen gevonden dat binnen de onderzoekslocatie soorten voorkomen uit de beschermingscategorie 5.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen)

Door de aanwezigheid van struiken, heggen en bomen zijn er op de onderzoekslocatie geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, winterkoning, roodborst en houtduif. Tevens kunnen door het voorkomen van openingen en nisjes algemene broedvogels binnen de te slopen rundveestal tot broeden komen. Voor dergelijke algemene soorten geldt dat, indien groen op de onderzoekslocatie, buiten het broedseizoen wordt verwijderd, en de rundveestal buiten het broedseizoen wordt gesloopt, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot algemeen voorkomende broedvogels. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. In de dichte begroeiingen op de onderzoekslocatie kunnen gemeenschappelijke slaapplaatsen van huismus aanwezig zijn. Een dergelijke slaapplaats is met de huidige interpretatie van de Flora- en faunawet volgens Dienst Landelijk Gebied niet beschermd. Van de soort wordt onder vaste rust- of verblijfplaats enkel het nest bedoeld. Er zijn verder geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens., *et al* 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, Brandt's vleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De te slopen rundveestal is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van een toegankelijke spouwmuur. Op verschillende plekken aan de stal zijn openingen aanwezig die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot de spouwruijnte waarin zij kunnen verblijven. Het hotel is eveneens voorzien van spouwmuren. Aan de west- en oostzijde van het hotel zijn open stootvoegen aanwezig die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot de ruimte in de spouwmuren. Het hotel is voorzien van dakpannen. De dakpannen lijken echter goed aan te sluiten, waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen onder de dakpannen niet worden verwacht.

De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf en als baltsverblijf/ winterverblijfplaats. De bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op het voorkomen van holten, deze zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van boombewonende vleermuissoorten kan daardoor worden uitgesloten.

Momenteel zijn er onvoldoende bruikbare gegevens beschikbaar over de aanwezigheid van vleermuizen op de onderzoekslocatie. Gelet op de aanwezigheid van potentiële verblijfsfuncties voor vleermuizen, is het mogelijk dat er overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot de soortgroep. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitsel te geven over het gebruik van de onderzoekslocatie door vleermuizen. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2011). Dit houdt in dat er in de periode mei tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden.

Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het woonhuis is aangebouwd aan de rundveestal. Het is echter niet te verwachten dat eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in het woonhuis door de sloop van de rundveestal hinder ondervinden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Doordat de onderzoekslocatie landschappelijk wordt ingepast en er natuurontwikkeling plaats vindt zal dit juist ten goede komen aan het aanbod van foerageermogelijkheden voor vleermuizen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De waterloop en de houtwal, gelegen langs de Prinsenlaan (oostzijde van de onderzoekslocatie), kan als een potentiële vliegroute fungeren. Betreffende potentiële verbinding blijft in de toekomstige situatie gehandhaafd. Er is daardoor geen sprake van verstoring van een potentiële vliegroute.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor verscheidene grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om soorten als haas, veldmuis en bosmuis. Door het voorkomen van struweel, ruigtes en opgaande begroeiingen zijn er op de onderzoekslocatie voor zoogdieren plekken om te schuilen. Voor dergelijke algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen specifieke maatregelen nodig.

Streng beschermde soorten

Voor eekhoorn en steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor steenmarter. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats.

Volgens de zoogdieratlas.nl zijn in het kilometerhok waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt en aangrenzende kilometerhokken geen steenmarters waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door steenmarter.

Voor eekhoorn geldt dat de onderzoekslocatie geen optimaal habitat vormt voor eekhoorn. Er zijn enkele hoge bomen aanwezig. De bomen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten van de soort, deze zijn niet aangetroffen.

Das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Voor das geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. De onderzoekslocatie is in de huidige situatie door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats door das. De onderzoekslocatie is gelegen in het veenweide landschap met langgerekte verkavelde graslandpercelen. De uitgestrekte graslandpercelen, op en in de wijde omgeving van de onderzoekslocatie, vormen leefgebied voor das. Het gebied zal worden gebruikt om te foerageren. Verstoring ten aanzien van das is als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde. De toekomstige inrichting zal ten goede komen aan het leefgebied van das; de landschapsstructuur wordt versterkt en is er tevens rekening gehouden met das, waardoor het leefgebied van de soort wordt geoptimaliseerd.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van RAVON (www.ravon.nl) zijn in het 5x5 kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Leefgebied van ringslang vertoont vaak veel ruimtelijke variatie en kleinschaligheid. Voldoende eiafzetmogelijkheden en een ruim aanbod aan wateren (Zuiderwijk et al. 1998) in de nabijheid van hogere gronden zijn belangrijke randvoorwaarden. Binnen de onderzoekslocatie zijn geen potentiële eiafzetplaatsen of overwinteringsplekken voor de soort aanwezig. De onderzoekslocatie ligt echter in een overgang van het veenweidegebied naar de heuvelrug. Het is daardoor niet uit te sluiten dat incidenteel een individu op of nabij de onderzoekslocatie kan voorkomen. Van aantasting van leefgebied is geen sprake. In het kader van de algemene zorgplicht geldt dat indien een individu aanwezig is, dan moet het dier de gelegenheid krijgen om weg te komen. Verder is op de onderzoekslocatie geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig.

Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON (www.ravon.nl) zijn in het 5x5 kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, kamsalamander, kleine watersalamander, vroedmeesterpad (uitgezette exemplaren), gewone pad, rugstreeppad, bastaardkikker, poelkikker en bruine kikker. Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten. De waterloop langs de Prinsenlaan maakt geen onderdeel uit van de onderzoekslocatie en ingreep. De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. De waterloop langs de Prinsenlaan kan onderkomen bieden aan beide soorten.

Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen struweel en ruigte. De waarnemingen van de streng beschermde kamsalamander en poelkikker hebben naar verwachting betrekking op de nabij gelegen natuurgebieden, zoals het Natura 2000 gebied de Oostelijke Vechtplassen en de Heuvelrug. Op de onderzoekslocatie ontbreekt geschikt habitat voor de soorten. Alpenwatersalamander is een minder kritische soort en kan potentieel gebruik maken van de waterloop aan de Prinsenlaan. De soort heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen (Bron: Ravon). Het is echter niet uit te sluiten dat incidenteel een individu op of nabij de onderzoekslocatie kan voorkomen. Van aantasting van leefgebied is geen sprake. In het kader van de algemene zorgplicht geldt dat indien een individu aanwezig is, dan moet het dier de gelegenheid krijgen om weg te komen (met name zorgvuldig handelen bij het verwijderen van struweel en ruigte). De uitgezette exemplaren van de vroedmeesterpad komen voor in de botanische tuinen van Utrecht. Voor rugstreeppad geldt dat er op de onderzoekslocatie geen tijdelijke poeltjes of plassen aanwezig zijn die geschikt zijn als voortplantingswater. Als overwinteringsgebied is de onderzoekslocatie voor de soort te nat. De toekomstige inrichting zal bijdragen aan een verbetering van het habitat van amfibieën onder andere door de aanleg van poelen. Voor de mogelijk (incidenteel) te verwachten soorten, zoals bruine kikker en gewone pad geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.

5.5 Libellen en dagvlinders

Libellen

Libellen zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. De larven leven onder water, de volwassen dieren leven boven water. Daarom is ook de omgeving van het water belangrijk. Er is een aantal bepalende factoren voor een libellenhabitat. De belangrijkste daarvan is of het stilstaand of stromend water is. Sommige soorten komen alleen in stilstaand water voor, andere alleen in stromende. Daarnaast is het van belang of het water tijdelijk of permanent aanwezig is. Ook de aanwezigheid van vegetatie is een bepalende factor. Zo kan vegetatie boven water bijvoorbeeld dienen als uitkijkpost en ontwikkeling van de larven. Een typisch voorbeeld is de combinatie van groene glazenmaker (tabel 3 Flora- en Faunawet) en de aanwezigheid van de waterplant krabbenscheer. Tot slot is de samenstelling van het water belangrijk. Voor de beschermde soorten geldt dat het habitat bestaat uit stromend water (beken of rivieren) en meren en plassen. De waterloop aan de Prinsenlaan kan onderkomen bieden aan algemene libellensoorten als lantaarntje en gewone oeverlibel. Op basis van het ontbreken van geschikt habitat zijn beschermde soorten hier niet te verwachten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moet zijn, dat wordt beïnvloed door aanwezigheid van vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. De onderzoekslocatie bestaat met name uit intensief beheerd agrarisch grasland. Er zijn geen waardplanten aanwezig voor een beschermde dagvlindersoort. Het is daardoor uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort. Door de toekomstige inrichting zal het habitat voor vlinders verbeterd worden door de ontwikkeling van bloemrijk grasland.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie bestaat uit een erf en intensief beheerd agrarisch graslandperceel, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

5.7 Gebiedsbescherming

De onderzoekslocatie is niet gelegen in of aangrenzend aan een onderdeel dat behoort tot de EHS. De onderzoekslocatie ligt wel in de nabijheid van een EHS-onderdeel (bos), welke is gelegen circa 180 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie. De toekomstige inrichting zal een versterking van het landschap en natuurwaardenverhoging met zich mee brengen. Voor de EHS geldt dat de ingreep op de onderzoekslocatie geen invloed zal hebben op de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren. Verstoring op de EHS door geluid is door de geringe te verwachten geluidsbelasting niet aan de orde. Het is niet te verwachten dat de ontwikkelingen op de onderzoekslocatie de maximale geluidsbelasting overschrijden. Effecten zoals vermindering van areaal en kwaliteit, vermindering van de kwaliteit van EHS leefgebied, zijn niet aan de orde, omdat de onderzoekslocatie buiten de EHS is gelegen. Het is niet te verwachten dat door de voorgenenomen plannen door externe werking een aantasting zal plaatsvinden van de EHS in de omgeving.

Externe werking op overige beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied de Oostelijke Vechtplassen is, gelet op afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de ingreep niet aan de orde.

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Het Koningsbed bv een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Prinsenlaan 80 te Groenekan in de gemeente De Bilt.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens een multifunctioneel landgoed binnen de onderzoekslocatie te realiseren. Daartoe wordt de rundveestal op de onderzoekslocatie gesloopt en het hotel ten westen uitgebreid met een aanbouw. Ten behoeve van de ingreep worden enkele bomen en struiken verwijderd. Op de onderzoekslocatie wordt nieuwe natuur gerealiseerd met onder andere bloemrijk grasland, een kwelsloot met natuurvriendelijke oevers, twee poelen en houtsingels. Tevens wordt het erf landschappelijk ingepast.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Huismussen komen voor binnen de onderzoekslocatie en hebben naar verwachting grotendeels hun nesten onder de dakpannen van te handhaven woning. Tevens biedt het hotel nestgelegenheid voor huismus. Het groen op de onderzoekslocatie is van belang voor huismus. De te slopen rundveestal biedt nestgelegenheid voor algemene broedvogels en ervogels als zwarte roodstaart en witte kwikstaart. In de beplanting kunnen algemene broedvogels nestgelegenheid vinden. De te slopen rundveestal en het hotel zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van voor de soortgroep toegankelijke spouwmuren. De onderzoekslocatie biedt foerageerhabitat voor vleermuizen. De waterloop en de houtwal, gelegen langs de Prinsenlaan (oostzijde onderzoekslocatie), kan als een potentiële vliegroute voor vleermuizen fungeren. De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën (landhabitat). De uitgestrekte graslandpercelen, op en in de wijde omgeving van de onderzoekslocatie, vormen leefgebied voor das. Het is niet uit te sluiten dat incidenteel een individu van ringslang en alpenwatersalamander op of nabij de onderzoekslocatie kan voorkomen. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Indien het groen op de onderzoekslocatie, buiten het broedseizoen wordt verwijderd, en de rundveestal buiten het broedseizoen wordt gesloopt, zullen er geen overtredingen plaats vinden met betrekking tot algemeen voorkomende broedvogels. Voor huismus geldt dat de werkzaamheden ter plaatse van het hotel tevens buiten het broedseizoen dienen te worden uitgevoerd.

Algemene zorgplicht

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht geldt tevens voor ringslang en alpenwatersalamander, dat indien tijdens de werkzaamheden een individu aanwezig is, het dier de gelegenheid moet krijgen om weg te komen (met name zorgvuldig handelen bij het verwijderen van struweel en ruigte, ook voor algemene soorten).

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Het kan niet op voorhand worden uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing op de onderzoekslocatie als verblijfplaats. Door de uitvoering van nader onderzoek binnen het geschikte seizoen kan dit vastgesteld worden.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat zich op de onderzoekslocatie een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen bevindt, treden er door de voorgenomen sloop mogelijk overtredingen op ten aanzien van de Flora- en faunawet. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrictlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden (beplanting en te slopen rundveestall) buiten het broedseizoen uitvoeren Vrijblijvend nestkastjes plaatsen speciaal voor erf vogels
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	werkzaamheden ter plaatse van het hotel buiten het broedseizoen van huismus uitvoeren, zorg besteden aan beplanting huismus
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	ja	mogelijk	mogelijke verblijfplaats in hotel en rundveestall
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van alpenwatersalamander, indien een individu aanwezig is, dan moet het dier de gelegenheid krijgen om weg te komen
Reptielen		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van ringslang, indien een individu aanwezig is, dan moet het dier de gelegenheid krijgen om weg te komen
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrictlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Aanbevelingen

Erfvogels nemen in Nederland in aantal af, mede omdat het boerenland en de erven de laatste decennia veel grootschaliger en 'netter' zijn geworden. Aanbevolen wordt om in de nieuwe situatie enkele nestkastjes voor afnemende erfvoegelsoorten als zwarte roodstaart en witte kwikstaart te plaatsen (onder andere te bestellen bij vivara.nl). De nieuwsbrief 'Erfvogels in beeld' informeert over nut, noodzaak en praktische manieren van natuurbescherming in het landelijk gebied. Deze nieuwsbrief is te downloaden op via de site van de vogelbescherming. Huismus staat onder druk door steeds verder afnemende broedgelegenheid en de afname van continu voedsel in de leefomgeving en voldoende inheems groen als leverancier van eiwitrijk voedsel voor de jongen (bron: vogelbescherming). Aanbevolen wordt om in de nieuwe situatie zorg te besteden aan beplanting door de onderzoekslocatie te voorzien van groenblijvende hagen en besdragende struiken met een dichte structuur die ervoor zorgen dat er het hele jaar insecten en zaden zijn te vinden en er voldoende voedsel behouden blijft. Beplanting waar aan gedacht kan worden: hultst, conifeer, taxus, sporkehout/vuilboom, zuurbes, krentenboom, meidoorn, lijsterbes, liguster, vlinderstruik, sleedoorn en braamstruweel.

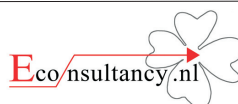
LEGENDA:

standplaats +
richting fotoname

TITEL: luchtfoto onderzoekslocatie (Bron: Bing Maps)

A4

PROJECT: DBT.KON.ECO1 NUMMER: 11116369

SCHAAL: n.v.t. DATUM: 02-01-2012

GETEKEND: KWo BIJLAGE: 2a

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Overzichtsfoto onderzoekslocatie, vanaf noordzijde.

Foto 2. Woonhuis en te slopen rundveeststal.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Overzichtsfoto Hotel.

Foto 4. De rundveestal is voorzien van een spouwmuur.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Open stootvoegen aan het hotel, ter plaatse van de voorgenomen aanbouw.

Foto 6. Waterloop met houtwal langs Prinsenlaan en graslandperceel

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 7. Overzichtsfoto graslandperceel.

Foto 8. Struweel biedt nestgelegenheid voor broedvogels en leefgebied voor huismus.

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

Hustings, F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.

Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2009). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.

SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

INTERNET

www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)

www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)

www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)

www.provincie-utrecht.nl

www.zoogdieratlas.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen “habitatrichtlijngebied” en “vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van EL&I (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van EL&I zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van EL&I opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.

Bijlage 5 Tekening toekomstige situatie

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

